

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 31. julija 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 88.

Želje in zahteve naše industrije trdega kamena.

Pri Centrali industrijskih korporacij v Beogradu se je vršila dne 23. julija t. l. konferenca predstavnikov industrije trdega kamena iz cele države. Na tej konferenci se je osnovala kot centralna organizacija te industrijske panoge sekcija industrije trdega kamena. Za predsednika te Sekcije je bil izvoljen gospod ing. Milan Lenarčič.

Novo ustanovljena Sekcija industrije trdega kamena je po svojem konstituiranju takoj podrobno razpravljala o vseh aktualnih problemih, ki se tičejo te industrijske panoge. Podani so bili izčrpní referati o splošnem položaju industrije trdega kamena ter o izgledih za njen nadaljni razvoj, nadalje o vprašanju rentabilnosti različnih načinov utrjevanja cest ter o načinu budžetiranja potrebnih investicij. Konferenci je bil tudi predložen predlog o standardiziranju kamenitih proizvodov, ki prihajajo v poštev za utrjevanje cest.

Konečno je konferenca soglasno osvojila sledečo resolucijo:

Predstavniki industrije trdega kamena so na konstituirajoči konferenci svoje sekcije v centrali industrijskih korporacij kraljevine Jugoslavije, ki se je vršila dne 23. julija 1930, konstatirali, da je splošni položaj njihove industrijske panoge postal tako težak, da ji preti neizogibna propast, ako se ji ne posreči, da ji država in samoupravna telesa priskočijo na pomoč, kajti one imajo za to vitalne potrebe.

Vzroki takega stanja stvari ležijo pred vsem v sledečem:

Ne samo v občinah in banovinah, temveč tudi v samem ministertvu gradjevine v Beogradu se do sedaj ne dela po enotnem programu, ki bi v enaki meri vpošteval interese države v zvezi z interesi te panoge naše mlade industrije. Radi tega se čisto dogaja, da ostane ta panoga naše industrije v sezonskih dobah brez povpraševanja, med tem ko se ob nepravem času nakopičijo razpisi z zelo kratkimi roki, po katerih bi se morala dela izvršiti v najkrajšem času. Na ta način ostane naša industrija pogosto dolgo časa brez posla, med tem ko včasih ne more obvladati razpisnega dela. Tako stanje stvari povzroča škodo naši panogi in industriji ne samo radi tega, ker ne more obdržati delavstva v celem številu zaposlenega, ampak tudi radi tega, ker ji to v neprenosljivi meri povečuje stroške produkcije in zmanjšuje sposobnost za pocenitev državnih dobav. Naša industrija more zadovoljiti pravočasno vse potrebe države in samoupravnih teles, ako se ji omogoči delo ob pravem času.

Razen takega, za našo panogo industrije škodljivega stanja, ki pa je med tem postalo normalen pojav, se nekaj časa sem pojavlja inozemska konkurenca, posebno s strani asfaltne industrije, ki se trudi, da dobi pristanek naših oblasti, kar ji je do sedaj do gotove mere tudi uspelo. — Navidezna cenenost in možnost hitre izdelave ji je otvarjala pot tem lažje, ker pri nas radi pomanjkanja izkušenj ni bilo mogoče presojati finančnega efekta njenega načina dela. Če tudi danes merodajni faktorji že dobro vedo, da trajni stroški utrjevanja potov na takozvani moderni način daleko presegajo trajne stroške utrjevanja z domačim kamnom, vseeno

konkurenca asfalta še vedno s pomočjo inozemskega kapitala uspešno odjemlje naši industriji kamna ono polje dela, ki njej izključno pripada.

Da bi se ustvarili predpogoji za gradbeno politiko, ki bi zagotovila kontinuiteto in stabilnost dela v naši industriji trdega kamna, je neobhodno potrebno, da se imajo v bodoče v vidu sledeče mere:

a) Posamezne načine utrjevanja potov je treba presojati po njihovem trajnem finančnem efektu, to je po efektu stroškov amortizacije gradnje in letnega vzdrževanja. To načelo bi se moralo posebno upoštevati ob priliki ocenjevanja predloženih ponudb, ker uporaba kamena nudi najdaljšo trajnost in najcenejše vzdrževanje.

b) Treba je določiti gotovo standardizacijo naših proizvodov po kvaliteti, dimenzijah in obdelavi, in to sporazumno med pristojnimi oblastmi in predstavniki te industrijske panoge.

c) Dosedanje napačno in nesistematično finansiranje graditve cest s pomočjo budžeta se predstavlja javnosti kot težka preobremenitev naroda. Za izgradnjo cest se je vnesel v redni budžet celi investirani kapital namesto letne anuitete, ki bi odgovarjala dotičnemu apliciranemu sistemu. Radi tega bi se od zdaj naprej morale vsako leto v redni budžet vnesti edino vsoto anuitet in pa vzdrževanja cest.

Razven financiranja z budžetom bi bilo treba po vzgledu drugih držav ustanoviti po banovinah in občinah posebne fonde za izgradbo potov, v te fonde bi morali plačevati vsi oni, ki vporabljajo ceste.

d) Mišljenja smo, da se za izgradbo potov, ki bi se imela izvesti postopoma, nahaja v naši državi dovolj

kapitala. Za slučaj pa, da je iz posebnih ozirov potreben večji program, odnosno bolj hitra izvedba dela, se ne bi smelo uporabiti inozemskega kapitala z delom, nego edino inozemski kapital in kredite, s pomočjo katerih bi naša domača podjetja mogla izvesti dotični program dela.

e) Prosimo kraljevsko vlado, da se pri razpisu licitacij predvidi plačanje vozarine od strani kupca (občine, banovine, ministertva).

Ker se je 20% povišanje vozarine upeljalo svoj čas samo za dobo izvozne sezone, prosimo kraljevsko vlado, da to povišanje z dejstvom od 1. aprila t. l. naprej odpravi, ker so se kalkulacije podjetij delale z ozirom na obljubljeno ukinitve tega povišanja.

Ker je vozarina za kamen sorazmerno visoka, a za nekatere proizvode naše industrije večja kot njihova vrednost, prosimo ob enem kraljevsko vlado, da po zaslišanju predstavnikov naše industrije revidira celokupno tarifo za kameniti material.

Prosimo kraljevo vlado, da se pri gospodu ministru socialne politike in narodnega zdravja uvede diferenciranost v klasifikaciji nevarnosti v tej industriji zaposlenih delavcev, kajti do sedaj so bili vsi delavci v kamnolomih uvrščeni v najvišji razred brez ozira na to, ali so sploh bili izpostavljeni nevarnosti ali ne.

Te naše želje si na koncu dovolj jemo podpirati še s tem, da opozorimo na dejstvo, da se nahajajo naši kamnolomi skoro izključno v pasivnih, do sedaj od države hrajenih krajih. Radi tega predstavlja delo v naši panogi industrije edino možnost zaposlitve in oskrbe našega najsiromašnejšega prebivalstva, katerega oskrba sicer pada na breme države.

Opomba: Prednja resolucija je bila predložena Predsedništvu vlade ter vsem v poštev prihajajočim ministertvom.

† Josip Bahovec starejši.

Dne 28. t. m. je umrl v Ljubljani v visoki starosti g. Josip Bahovec starejši, bivši ljubljanski veletrgovec. Z njegovo smrtjo smo izgubili iz naših trgovskih vrst markantno osebnost. Pokojnik je iz malih početkov z zelo vzgledno marljivostjo in podjetnostjo povzdignil svojo trgovino na ugledno stopnjo. S solidnostjo si je pridobil zaupanje svojih odjemalcev v taki meri, da je njegova trgovina slovela daleč na okoli. V Ljubljani je užival splošne simpatije in velik ugled. — Udeleževal se je svojčas tudi v občinskem svetu, kjer je s svojimi praktičnimi nasveti in predlogi, posebno v vojni dobi, v mnogem oziru jako jako koristno vplival na gospodarstvo in poslovanje mestne občine. Posebno so mu bile pa na sruu trgovske organizacije, v katerih se je živahno udeleževal dela za interese svojih stanovskih tovarišev. Bil je daljšo dobo tudi odbornik Gremija trgovcev, ki mu je poveril posle podnačelnika šolskega odbora. V tej lastnosti si je veliko prizadeval, da je vzel gremij v predvojni dobi šolsko izobrazbo vajencev v lastne roke in ustanovil lastno gremijalno šolo, ki se po njegovi takratni dalekovidnosti vedno lepše razvija. Ustvaril ji je s samostojnostjo pogoje za njen sedaj lep položaj. Zagotovil pa je vajencem tudi vzgojo v narodnem duhu, za kate-

rega preje v tej šoli, ki je bila sestavni del bivše Mahrove trgovske šole, ni bilo mesta. Pokojnik si je v svojih sinovih vzgojil vrle naslednike, ki v njegovem duhu delujejo in se uspešno uveljavljajo tudi v javnem življenju in v trgovskih stanovskih organizacijah. Vsakdo, ki je pokojnega poštenjaka poznal, ga bo pač ohranil v najboljšem spominu. Pokojnikovi družini naše iskreno sožalje.

CENTRALA INDUSTRIJSKIH KORPORACIJ V BEOGRADU

objavlja: »Pred kratkim so poročali časopisi, da je g. dr. Vojislav Marinković, naš minister za zunanje zadeve, izjavil, da se bodo v zvezi z uslvarjanjem gospodarskih sporazumov s sosednimi državami za povzdigo kmetijstva morali interesom kmetijstva žrtvovati interesi naše industrije. Te dni je g. dr. Marinković, minister za zunanje zadeve sprejel tajnika centrale industrijskih korporacij g. dr. Cvetka Gregoriča in mu izjavil, da gornja poročila niso točna. G. minister je mnenja, da moramo paralelno s kmetijstvom pospeševati tudi napredek in razvoj industrije, da v državi sami s povečanim številom delavstva dobimo jakega konzumenta naših kmetijskih pridelkov, za kojih izvoz nastajajo vedno večje ovire.«

Gospodarski položaj Jugoslavije v juliju.

V zagrebškem »Morgenblatt«-u beremo: Glavni elementi gospodarskega položaja Jugoslavije so: položaj žitnih in živinskih trgov ter agrarni trgi vobče, potem razmere v trgovini in industriji. V tem okviru ima zunanja trgovina posebno vlogo. Splošni narodnogospodarski položaj se naravno pozna tudi v poslovanju in financah javnih faktorjev (država, banovine, občine), kojih položaj zopet ima v marsikakšnem oziru vpliv na zasebno gospodarstvo.

V ospredju je zanimanje za žitni trg. Cene kažejo neko gotovo utrditev, ki se javlja postopno, ne skokoma. Važno bo tudi, če se bo in kdaj se bo posrečila ustanovitev kartela srednjeevropskih in jugovzhodnoevropskih agrarnih držav. Stvarni položaj se je v toliko spremenil, ker sta predložena sedaj dva konkretna predloga: agrarna zveza Jugoslavije, Rumunije in Ogrske, o čemer poročamo v posebnem članku, in predlog Poljske, ki pritegne v antanto tudi Bolgarijo, Poljsko in tri baltske obrobne države, o katerem predlogu poročamo tudi posebej. Bistvena razlika med obema načrtoma je pač pristop Poljske, ki v obilni meri zalaga Nemčijo. V obeh slučajih je v prvi vrsti potrebna ugotovitev dejanskega statističnega položaja glede pridelka, izvoza itd. Drugi obsežnejši načrt se približuje že vprašanju panevropske rešitve prav tako panevropskih agrarnih problemov (fronta proti Ameriki!). Za Jugoslavijo je položaj olajšan s tem, da ima v svoji Privil. d. d. za izvoz agrarnih produktov organizacijski centrum, ki je bistveno podpora za skupno obdelovanje zunanjih trgov, med katerimi so zapadnoevropski za Jugoslavijo zmeraj važnejši, in podpora za pogajanja o mednarodnim kartelom podobnih dogovorih. Že doslej se je moglo vsled delovanja tega organizacijskega središča doseči marsikakšno zboljšanje cen. Dobri poznavalci jugoslovanskih gospodarskih razmer opravljeno poudarjajo, da zasluži intenziviranje in racionaliziranje poljedelstva prav tako največje zanimanje Privil. d. d., ki ji je dala država dalekosežne pravice in možnosti udeleževanja. V zaključku je vsekakor ugoden ta moment, da hipnih padcev v žitnih cenah ni več.

Na trgih živine so kazale cene deloma stabilne tendence. V prvih petih letošnjih mesecih, za katere imamo že uradno statistiko, izvoz živine in živalskih produktov ni bil nezadovoljiv. Tudi na tem polju bi bilo priporočati organizatoričnih ukrepov. Strokovnjaki opozarjajo na potrebo premij za posebno uspešne živinorejce oziroma za njih blago. Tudi v izvozu živine se bo Privil. d. d. udeleževala. Vzporedno s tem gre vidoma močnejše delovanje Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Najnovjši nakupi hrvaških prašičev v Franciji dokazujejo, da je vsekakor možno dobiti novih trgov.

Med industrijami je stavbna industrija trajno dobro zaposlena. Tudi cela vrsta drugih industrij zaznamuje zadostno do zadovoljivo kupnjo. Omejila je obrat premogovna industrija, gotovo slabilno tendenco je kazala v zadnjih mesecih lesna industrija. Trajno dobro gre tekstilni industriji. Pač pa igrajo v industriji in v trgovini vlogo vplačilne razmere, ki niso zmeraj iste. Konkurenca je ostra, poraba večkrat rezervirana, tako da kažejo cene deloma tendenco navzdol. Bistveno nespremenjeno visoka je mera za stanovanjske potrebščine in še zmeraj prav visoka ona za obleke, kar občutno vpliva na življenske stroške

in s tem indirektno na režije podjetij (mezne razmere).

Zunanja trgovina v prvem polletju se bo zaključila najbrž z bilanco ravnovesja. Državne finance so označene po zvišanih dohodkih, občine kažejo zvišano potrebo po posojilih, finančno gospodarstvo banovin je naravno šele v razvoju. Njih investicijsko delovanje kakor tudi ono države kaže razveseljivo poživljenje.

NOV TROŠARINSKI PRAVILNIK.

V Službenih novinah št. 167 je bil objavljen celotni trošarinski pravilnik, kakor je sedaj v veljavi. Trošarinski predpisi so se tako v zakonu kakor v pravilniku lekom le prav izdalno izpremenili. Izpremembe so bile raztresene po raznih Službenih novinah in Uradnih listih. Orijetacija v veljavnih trošarinskih predpisih je bila radi tega že za organe, ki imajo stalno opravka s kontrolo trošarinskih predmetov, jako težavna, še težavnejša pa za stranke, ki nimajo vedno na razpolago vseh na različnih krajih raztresenih trošarinskih predpisov. Finančna uprava je hvalevredno vse te predpise zbrala in jih objavila. Dne 16. aprila t. l. je izšel trošarinski zakon, dne 25. julija t. l. pa trošarinski pravilnik v sedaj veljavnem besedilu z upoštevanjem vseh izprememb. Nov trošarinski pravilnik, ki je bil objavljen te dni, ne vsebuje nikakih novih predpisov, temveč je samo zbral vsa dosedaj veljavna določila zakona in pravilnika, odnosno izvršnega predpisa. Želimo le, da bi se vsi ti predpisi v kratkem objavili tudi v slovenščini, ker bi to njihov pregled brez dvoma jako pospeševalo in bi zbirka v sedanji obliki gospodarskim krogom, ki imajo opravka s trošarinskimi predmeti, dobro služila.

IZVOZ PŠENICE V ZADNJIH PETIH LETIH.

V zadnjih petih letih se je izvoz naše pšenice razvijal takole: l. 1925/26 — 34.000 vagonov (vrednost 753 milij. Din), l. 1926/27 — 23.450 vagonov (659 milij. Din), l. 1927/28 — 2160 vagonov (67 milijonov Din), l. 1928/29 — 21.240 vagonov (530 milijonov Din), l. 1929/30 — 62.260 vagonov (1350 milij. Din). Moke in oljovke izvažamo jako malo, ker vsaka država raje kupuje pšenico in jo melje v lastnih mlinih.

PREVOZ SUROVEGA MESA IN MESNIH IZDELKOV.

Generalna direkcija državnih železnic je obvelila vse gospodarske organizacije, da je že izdala primerna navodila za izdelavo specialnih vagonov za prevoz surovega mesa in mesnih izdelkov. Do jeseni bodo vagoni tako pravočasno gotovi, da bo izvoz surovega mesa in mesnih izdelkov mogoč brez vsakih ovir.

NOVE TELEFONSKE ZVEZE Z INOZEMSTVOM.

Ministrstvo za javne gradbe je vstavilo v dravski banovini sledeče telefonske zveze z inozemstvom: a) napram Italiji: Kočevje—Milan; Murska Sobota—Reka, Trst, Bologna, Milan; Ljubomer—Trst. Triminutni razgovor stane 3-25 zl. franka; b) napram Nemčiji: Maribor—Baden, Ljubljana—Baden; c) napram Avstriji: Fala—Graz in Dunaj, Sevnica—Dunaj, Ljubomer—Berndorf, Št. Lenart—Gradec—Špilje—Dunaj, Maribor—Gallsbach.

ZNIZANJE ŽELEZNIŠKE TARIFE ZA PREVOZ ŽITA.

V ministrstvu za finance se je vršilo te dni ob sodelovanju zaslopnikov drugih ministrstev posvetovanje, na katerem se je razpravljalo o tarifah za prevoz žita. Sklenilo se je, tarife za prevoz žita v svrhu pospešitve izvoza lekom izvozne sezone izdalno znižati. Minister za finance in minister za promet bodela na podlagi teh posvetovanj izdala konkretne predloge za ministrski svet.

Gibanje v trgovini, obrti in industriji

v Dravski banovini v času od dne 1. aprila do 30. junija 1930.

A. Trgovski in pomožni trgovski obrati.

Na novo je bilo prijavljenih 329, odjavljenih pa 276 obratov. Izdalnejše gibanje izkazuje sledeče stroke: trgovina z živino: prijav 8, odjav 8; s prašiči: prijav 4, odjav 3; s šivalnimi stroji: prijav 7; z lesom: prijav 31, odjav 39; s sadjem: prijav 5, odjav 4; z manufakturnim blagom: prijav 7, odjav 12; z deželnimi pridelki: prijav 10, odjav 25; z živili: prijav 20, odjav 23; z delikatesami: prijav 12, odjav 3; s perulnino: prijav 9, odjav 9, s pivom v zaprtih steklenicah: prijav 1, odjav 4; branjarstvo: prijav 17, odjav 15; kramarijo: prijav 5, odjav 1; trgovina z mešanim blagom: prijav 79, odjav 51; z galanterijskim blagom: prijav 12, odjav 4; s papirjem in pis. potrebščinami: prijav 30, odjav 18; sejmarstvo: prijav 30, odjav 18; agenture in komisije: prijav 7, odjav 5.

V vseh drugih panogah je bilo podanih manj nego 4 prijave ali odjave.

B. Obrtna podjetja.

Na novo je bilo prijavljenih 757, odjavljenih pa 396 obratov.

POSPEŠENA ODPREMA VINA IN SADJA PO ŽELEZNICI.

Na intervencijo gospodarskih krogov je prometni minister odredil, da se pošiljke vina in sadja ne smejo nikjer zadrževati in da se morajo prvenstveno odpravljati. Grozdje in drugo sadje naj se prevažna v zaprtih vozovih, ki so zadostno zračni. Vozovi z grozdom in sadjem naj se priklaplajo pospešenim vlakom.

POTREBA TUJEGA KAPITALA V NAŠI KRALJEVINI.

Minister trgovine in industrije g. Juraj Demelrovič je v čikaški Tribuni, ki je posvetila Jugoslaviji posebno številko, v članku »Na polu k blagostanju«, po karakterizaciji naših prilik v pogledu izenačenja zakona omenil tudi vprašanje tujega kapitala v naši kraljevini s sledečimi izjavami: Enormni teritoriji plodne zemlje, veliki kompleksi gozdov, bogata ležišča rud in obilne vodne sile dajejo Jugoslaviji sigurnost za odlično gospodarsko bodočnost. Prirodne lepote zemlje in mnoge njene atrakcije za inozemce stalno pospešujejo povečanje tujkega prometa od leta do leta. Obenem delajo odlični vtis, da Jugoslavija v nobenem oziru ne zaostaja za državami, ki so turistom bolj poznane. Jugoslovanski kapital, preskrben za podjetja večjega obsega, išče sodelovanja z inozemskim kapitalom. V Jugoslaviji je mnogo priložnosti za dobičkanosne investicije. V poštev prihaja hotelska industrija, elektrifikacija države, popolnitev pristanišč, graditev novih prometnih sredstev in boljše vnovčenje rudninskih bogastev in boljše izkoriščanje vodnih sil. Ministrstvo trgovine in industrije je zavzelo jako širokogrudno in simpatično stališče napram tujemu kapitalu, da bi ga privabilo, mu nudilo varnost in mu zaguralo dobiček.

***

HMELJ.

Iz Žalca nam dne 26. t. m. pišejo: V zadnjih 10 dneh smo imeli ob visoki dnevni temperaturi in ob gorkih nočeh tudi nekaj dežja, kar vse je vidno pospešilo prehod v kobulice. En del nasadov kaže že skoro izkobiljen hmelj, dočim je ostali del v splošnem v najboljšem razvoju. Hmelj je do zdaj zdrav in brez škodljivcev. Tudi na peščenih tleh, kjer so bili spodnji deli listov vsled junijske vročine različno ogoreni od solca, ogorelost ni napredovala. Sedanje slanje sadik upravičuje upanje, da bo letošnji pridelek polnovreden. Po vsej priliki se bo začel hmelj obirati po nekaterih krajih že med 6. in 9. avgustom, splošno obiranje pa se bo pričelo dne 11. avgusta. Po pridelku iz leta 1929. ni bilo povpraševanja in se niso za lanske pridelke sklenile nikake kupčije.

Preko 5 prijav ali odjav je bilo podanih v sledečih strokah: izdelovanje cementnih izdelkov: prijav 6, odjav 2; kovači: prijav 25, odjav 9; podkovni kovači: prijav 5, odjav 6; ključavničarji: prijav 8, odjav 2; kleparji: prijav 8, odjav 4; kolariji: prijav 17, odjav 7; žage: prijav 26, odjav 14; sodarji: prijav 4, odjav 8; mizarji: prijav 44, odjav 18; strojno pletenje: prijav 8, odjav 8; krojači: prijav 51, odjav 27; šivilje: prijav 87, odjav 32; čevljarji: prijav 89, odjav 66; brivci: prijav 4, odjav 7; mlinci: prijav 25, odjav 20; peki: prijav 20, odjav 8; mesarji: prijav 26, odjav 11; izvoščki z avtomobilom: prijav 16, odjav 2; prevažanje oseb z avtomobilom: prijav 31, odjav 8; prevozniki: prijav 31, odjav 8; gostilne: prijav 72, odjav 49.

C. Industrijska podjetja.

Na novo so bila prijavljena sledeča podjetja: Ilovna stekla (1), mizarstvo na tovarniški način (1), izdelovanje perila na tovarniški način (2), čiščenje in predelovanje morskih gob in izdelovanje stanjnih kopic za steklenice (1). Objavljeno ni bilo nobeno podjetje.

TOBACNA FRONTA GRKOV, BOLGAROV IN TURKOV.

O tej zadevi, o kateri smo že pisali, piše sedaj »Frkf. Ztg.« iz Sofije: Poročila o pogajanjih med grškimi, bolgarskimi in turškimi tobačnimi producenti v svrhu tvorbe kartela se od počene strani označajo kot neutemeljena. Med imenovanimi tremi državami so se vršili samo razgovori o možnosti izvedbe skupne reklame, da se znižajo obleževalni propagandni stroški. Nameravano je splošno propagiranje grških, bolgarskih in turških tobačnih vrst z označbo »orientalski tobaki«. Najprej v jeseni se bodo vršila najučinkovnejša pogajanja.

Kvalitetna znamka

Razstave in sejmi

Lovska razstava. V Jugoslaviji, ki je skoraj nad polovico pokrila z gozdovi, je še mnogo divjadi, ki je v drugih državah že izginila. Bogastvo na divjadi je povod, da je lovstvo visoko razvito. V pokrajinah, ki so pripadale pred svetovno vojno Stari Srbiji, je bil lov sicer prost, divjad pa se je navzlic tem ohranila zaradi redkih naselbin in raztrganega terena. Da se seznanijo domačine kakor tudi tujci z gospodarskim pomenom lovstva, da pokaže razne redkosti divjadi ter vzpodbuja k novi gojitvi, so sklenili lovci iz Slovenije predložiti do sedaj največjo lovsko razstavo, h kateri bodo pritegnili tudi lovski prijatelje iz vse države. Zanimiva bo ta razstava zaradi tega, ker bo poleg lovškega gospodarstva prikazana tudi zgodovina lovstva, gojenje, krmljenje kakor tudi lovski trofeje in vsa industrija, ki je v kaki zvezi z lovstvom. Na tej razstavi bo prikazano kratkoročno vse, ki bo vzbujalo pozornost ne samo lovcev nego tudi ostalih obiskovalcev. Važen del naše razstave bodo tvorili lovski predmeti in trofeje, ki so bile razstavljene na mednarodni lovski razstavi v Leipzigu. Kdor hoče videti bogato fauno Srednje Evrope in Balkana, naj ne zamudi posejiti naše razstave.

Po svetu

Nov zakon o električnem gospodarstvu nameravajo v kratkem izdati. Vsebovalo bo vsa tozadevno tvarino po najmodernejšem načinu in bo tako pospeševalo racionalizacijo industrije in trgovine. Posebna komisija se peča s proučevanjem zadevnih vprašanj.

Izvoz Jugoslavije v prvem letošnjem polletju je znašal 2.433.000 ton v vrednosti 3.362 milijonov Din (306.813.000 zlatih dinarjev). Po tonah je narasel izvoz proti lanskemu polletju za 10-76%, po vrednosti za 12-49%.

Za kolonizacijo Južne Srbije je treba dolični svet izmeriti in je dalo poljedelsko ministrstvo v ta namen zopet znesek Din 800.000.

Popovo polje bodo izsušili in bodo z delom takoj pričeli. V ta namen je dovolilo poljedelsko ministrstvo kredit 8 milijonov Din. Sedaj proučujejo v ministrstvu načrte za osušenje vseh zamočvirjenih krajev države.

Ceno bakra je mednarodni kartel zopet znižal, in sicer na 11-30 cents. To je tretje znižanje v juliju.

Trgovska bilanca Ogrske v juniju je bila aktivna z 12-8 milj. pengö (uvoz 63-4 milj., izvoz 76-3). Proti lanskemu juniju je padel uvoz za 27-5 milijonov, izvoz je pa narasel za 5-92 milj.

Bemberg d. d. je znižala ceno preje, dočim se drži v drugih vrstah stabilnih cen. Znižanje je nekoliko presenetilo, ker se je v Franciji izvršilo pred kratkim majhno zvišanje.

Tovarne čevljev Popper v Boskovicah (Moravska) je zaprosila za uvedbo poravnalnega postopanja. Pasive znašajo skoraj pol milijona Kč.

Nemška zveza cinkaste pločevine je zvišala temeljno ceno zopet za 75 pfenigov za 100 kg.

Nad 200 odstotkov manj zaposlenih kot lani zaznamuje delovni trg nemško-westfalskega industrijskega okraja. Več kot polovica te obremenitve pride na težko kovinsko industrijo. In se bojijo, da bo še slabše.

Nemška interesna zveza džutine industrije je znižala ceno povprečno za 4 pfenige pri 1 kg, in sicer vsled ugodnih izgledov pridelka in vsled produkcijske omejitve džutine industrije v Kalkuti.

Produkcija surovega železa v Češkoslovaški je padla v juniju na 108.000 ton, produkcija surovega jekla na 136.000 ton.

Število brezposelnih v Angliji je znašalo v sredi julija 1.940.000, to je za 803.000 oseb več kot lani ob istem času.

Trgovska bilanca Avstrije v juniju izkazuje 251-2 milj. šil. uvoza in 153-3 milijone šilingov izvoza, je bila torej za 97-8 milijonov šil. pasivna.

Depresija v poljski petrolejski industriji je spravila v težaven položaj eno prvih poljskih petrolejskih rafinerij, tvrdko Griffel v Skawini pri Krakovu. Pasive znašajo 11 milj. zlatov. Tvrdka je zaprosila za poravnavo in ponuja 50 odstotkov. Prizadeti so v prvi vrsti rumunski dobavitelji.

Ogrski bankovci po 5 pengö z datumom mod 1. avg. 1928 veljajo kot plačilno sredstvo samo še do 31. dec. t. l. Od tedaj dalje do 31. dec. 1933 jih zamenja samo še Ogrska Narodna banka.

Graški velesejem se vrši od 30. avg. do 7. sept. Za blago, ki je bilo razstavljeno na velesejmu, dajo pri povratku avstrijske zvezne železnice 50odstotni popust, razen živil in visokovrednega blaga. Oddano mora biti kot brzovozno ali tovorno blago, imeti mora pripombo »Messegut« in tudi potrdilo sejskega urada, da je bilo res izstavljeno.

Zopetno poslabšanje v Nemčiji. Gospodarsko poročilo Nemške Bančnodiskontne družbe izvaja, da se v vseh industrijskih panogah vedno jasneje izraža pomanjkanje zaposlenosti, ki je posledica zmanjšanje prodajne možnosti. V kolikor so stalistični podatki že priobčeni, se je v prvem letošnjem polletju skupni produkcijski obseg skrčil za najmanj 10 odstotkov. Padanje surovinskih cen se vrši s tako silo, kakor je moderna gospodarska zgodovina nima podobne. Za poživljenje gospodarstva bi pa tudi znižanje mezd ne zadostovalo. Potrebno bi bilo znižanje še zmeraj neznosno visokih nabavnih stroškov, zlasti javnih bremen.

O nameravani organizaciji banovinskih denarnih zavodov.

Kakor smo v svojem listu št. 80 z dne 12. l. m. na kratko že poročali, je banska uprava Dravske banovine naslovila na sreske načelnike okrožnic, v kateri veli: »Da se izvede organizacija banovinskih denarnih zavodov po celi banovini, kakor se je to zgodilo v Mari-borski oblasti, kjer postanejo okrajne hranilnice občinske, je treba, da se ustanovijo v vsakem srezu regulativne hranilnice, ki naj jih ustanovijo vse občine sresa in ki naj tudi jamčijo za nje. Te hranilnice bi se podvrgele kontroli centralnega banovinskega denarnega zavoda in bi bile tudi v čim tesnejši poslovni zvezi z njim.«

Ker ta okrožnica v masikaterem oziru ni docela jasna in si je težko predstavljati, kako naj se s pomočjo regulativnih hranilnic izvede nadaljna organizacija banovinskih denarnih zavodov, ker li — nastali iz oblasnih denarnih zavodov — po svojem statutu in po odločbi velikega župana Ljubljanske oblasti št. 2467 z dne 23. VI. 1928 ne spadajo med regulativne hranilnice, ampak so bančna podjetja, so se zastopniki regulativnih (mesnih, občinskih in okrajnih) hranilnic zbrali 23. l. m. k posvetovanju, na katerem so prelesali gospodarske razmere Dravske banovine in njene denarne organizacije ter se zedinili na sledečo, soglasno sprejeto

resolucijo:

1. Ker je Dravska banovina preprežena z goslo mrežo dobro poslujočih kreditnih zadrug, ker se malo da ne v vseh srezih že nahajajo dobro fundirane regulativne (občinske, mesne in okrajne) hranilnice, do katerih ima občinstvo popolno zaupanje, in ker je v dravski banovini tudi bančnih zavodov prej preveč nego premalo, je po soglasnem mnenju zborovalcev snovanje nameravanih novih sreskih hranilnic v tej banovini vobče nepotrebno, zakaj v dravski banovini je po priznanju vseh merodajnih finančnih strokovnjakov propaganda za varčevanje in štedenje na višku, konkurenca za hranilne vloge že sedaj zelo intenzivna, obresna mera za kredite in posojila pa nižja nego l. j. v naši državi, tako da o oduševanju v dravski banovini ni več govora.

2. Ako v kakem srezu regulativne hranilnice še ni, tam naj se, ako to zahteva gospodarska potreba, priporoča ustanovitev regulativne (občinske, ozir. mesne) hranilnice, za katero naj bi prevzela jamstvo občina, v kateri bi hranilnica imela svoj sedež, ali pa tudi več, občin doličnega sresa, ki pa bi vse morale imeti primerno zastopstvo v upravi dolične hranilnice. Tip take hranilnice je n. pr. Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani. Taka hranilnica pa bi v poslovnem oziru morala imeti proste roke in bi ne smela biti prisilno vezana na centralni banovinski zavod, ker le tako bo mogla delovati v korist občin, ki bi zanjo jamčile.

3. Iz dopisov, ki jih je podpisana zveza pred nekaterimi meseci prejela od Ministrstva trgovine in industrije, je razvidno, da centralna vlada na podlagi hranilničnega regulativa pripravlja načrt zkonca o ustanavljanju regulativnih hranilnic v naši državi, da se taki zavodi osnujejo tudi v onih predelih države, v katerih trenutno še ne obstoje. Zato ni nikakega povoda, da bi se baš v dravski banovini morda ukinile še kake regulativne hranilnice in preosnovala v banovinske denarne zavode, to tem manj, ker ima banska uprava itak po

obstoječih zakonih in pravih hranilnic popolen vpogled v njihovo poslovanje, ki ga nadzoruje po svojih vladnih komisarijih, po revizijah, ki jih ima pravico poljubno odrediti, ter po letnih računskih zaključkih, ki jih morajo hranilnice z vsemi potrebnimi podrobnimi izkazi in prilogami pošiljati vsako leto kr. banski upravi na vpogled in presojo.

4. Regulativne hranilnice so načeloma tudi voljne stopiti z obstoječimi banovinskimi denarnimi zavodi v ožje poslovne slike in pričakujejo od letnih konkretnih predlogov za obistinjenje ožjih poslovnih zvez.

5. Vsi pod točkami 1—4 navedeni razlogi in povdarjana načela veljajo tudi za Okrajne hranilnice na bivšem Štajerskem, ki naj oslonejo samostojni regulativni denarni zavodi pod jamstvom občin doličnega okraja, ki je jamčil za hranilnice.

Opomba uredništva: Prinašamo resolucijo organizacije obstoječih regulativnih hranilnic, iz katere je razvidno, da je nepoznavanje pravih namer banske uprave povzročilo med obstoječimi regulativnimi hranilnicami precejšno vznemirjenje in bojazen, ki pa po naših informacijah ni utemeljena. Zato smatramo, da bi bilo koristno, da skliče zbornica v tej zadevi konferenco, na kateri bi imela banska uprava priliko, obrazložiti upravam hranilnic motive svojega ukrepa, ki jih morda ni bilo mogoče navesti v okrožnici na sreske poglavarje. Smatramo, da gre za nespornost in da se bo po primernih uradnih pojasnitvah razpoloženje v vsakem oziru mnogo izmirilo in da se bodo tudi našle možnosti, da se utemeljeni prigovori obstoječih hranilnic v interesu ohranitve solidnosti našega tržišča v celem obsegu uvažujejo.

Iz naših organizacij

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico. Gremij trgovcev Celje naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celje in njegovi bližnji in daljši okolici, da bo uradoval referent Zbornice v torek dne 5. avgusta 1930 od 8. do 12. ure predpoldne v posvečevalnici gremija trgovcev Celje, Razlagova ulica št. 8 prilijče levo. Stranke, ki žele kako pojasniti ali svet v zadevah, katere zaslopa Zbornica, se vabijo, da se zglase pri njem v določenem času.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je na svojem zadnjem občnem zboru izvolilo za častnega predsednika tovarnarja g. Josipa Kunca. Sedaj je napravil akademični slikar prof. Ivan Vavpolič diplomo in predsedniškovo sliko. Obe slika razstavljeni v izložbenem oknu tvrdke Elite v Prešernovi ulici.

Ponudbe, povpraševanja

Tvrška Cristoforo Cossovel, Trieste, Via Raffaele Zovenzoni Nr. 2 želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki pridejo v poštev za izvoz slanine in svinjine. (Dopisuje se slovensko.)

Tvrška Luigi Buttolo & Co., Brunico, Italija, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki jaje in perutnine.

Naše kraljevo poslanstvo v Buenos Aires-u javlja, da se neka tamkajšnja tvrška interesira za tvornico žitne kave v naši državi. Eventuelni interesi se pozivljajo, da pošljejo svoje ponudbe v vzorci in cenami gornjemu poslanstvu.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

V pretečenem tednu je bila na deviznem tržišču tendenca mirnejša, kar je razvidno iz manjših oscilacij, kakor tudi iz stabilnejših tečajev v pretežni večini posameznih deviz, katere pridejo v poštev na ljubljanski borzi.

Konstanten je tečaj Curiha z notico 1095-90. Deviza Amsterdam se pojavi na prvem borznem sestanku z notico 22-70, ošibi na drugem sestanku malenkostno na tečaj 22-69, s katerim tečajem zaključuje — po neznatnih oscilacijah — tudi teden.

Deviza Berlin beleži na prvem borznem sestanku tečaj 13-4675, nazaduje v torek na tečaj 13-465, se okrepi na sredinem sestanku do tečaja 13-47, oslabi na četrtkovem sestanku ponovno na 13-465 in končuje teden s tečajem 13-4625.

Nekoliko večje valovanje prikazuje deviza Bruselj. V ponedeljek beleži tečaj 7-8822, oslabi v torek na tečaj 7-8817, katerega obdrži tudi na sredinem borznem sestanku. V četrtek nazaduje ponovno do tečaja 7-8795, se pa dvigne na petkovem sestanku do tečaja 7-8828.

Konstantno nazadovanje beleži deviza Budimpešta. Na ponedeljkovem in torkovem borznem sestanku notira 9-8877, na sredinem sestanku nazaduje na tečaj 9-8866, ki beleži tudi v četrtek, zaključuje pa teden z nadaljnjim nazadovanjem in sicer do tečaja 9-8850.

Deviza Dunaj pričinja teden s tečajem 7-9672, se povsipe na drugem borznem sestanku do tečaja 7-9683, oslabi na sredinem sestanku do tečaja 7-9655, se ponovno dvigne na četrtkovem sestanku do tečaja 7-9683 in konča teden z notico 7-9672.

Večjo stabilnost kaže deviza London. Na prvem tedenskem borznem sestanku beleži tečaj 274-35, oslabi malenkostno na drugem sestanku na tečaj 274-31, se povsipe na tretjem sestanku do 274-36, nazaduje ponovno na četrtem sestanku na 274-31, zaključuje pa teden z začetnim tečajem 274-35.

Deviza New York. Prvodnevni njen tečaj je 56-28. Nazaduje na torkovem sestanku do tečaja 56-26, se povsipe na sredinem sestanku do tečaja 56-265, opade na četrtkovem sestanku na tečaj 56-255, beleži pa konečno na petkovem sestanku tečaj 56-265.

Deviza Pariz beleži na ponedeljkovem borznem sestanku tečaj 221-95, na drugem sestanku oslabi tečaj na 221-90, na tretjem borz. sestanku nazaduje do tečaja 221-84, v četrtek do tečaja 221-81 in končuje teden s tečajem 221-84.

Nazadovanje, dasi ne pomembnejše, zaznamuje tudi deviza Praga. Otvarja teden s tečajem 167-24, oslabi na drugem sestanku do tečaja 167-18, ki ostane neizpremenjen skozi vse nadaljnje borzne sestanke tako, da zaključuje s tem tečajem tudi teden.

Slično pot zavzame konečno tudi deviza Trst. Na prvem borznem sestanku se pojavi s tečajem 295-37, nazaduje na drugem borznem sestanku do tečaja 295-29, se okrepi malenkostno na sredinem borznem sestanku do tečaja 295-30, toda oslabi na četrtkovem borznem sestanku na tečaj 295-28, katerega beleži tudi na zadnjem borznem sestanku.

Ostale devize ne zaznamujejo nikakih notic.

Skupni devizni promet je v minulem tednu znašal Din 22-533 milijonov napram predzadnjemu tednu z Din 18-714, za okroglo 4 milijone več. Od tega odpade na Narodno banko Din 11-161 milijonov, na privatno ponudbo pa Din 11-372 milijonov.

Na poedine devize odpade promet nastopno: Na New York Din 6-518 milj., na London Din 4-759 milj., na Prago Din 3-657 milj., na Curih Din 2-003 milj., na Dunaj Din 1-906 milj., na Trst Din 1-871 milijonov, na Berlin Din 1-433 milj., na Budimpešto Din 0-306 milj. in na Pariz Din 0-080.

Narodna banka je intervenirala v posameznih devizah nastopno: v New York

ku za Din 6-274 milj., v Pragi za Din 1-874 milj., na Dunaju za Din 1-530 milj., v Berlinu za Din 0-356 milj., v Budimpešti za Din 0-306 milj., v New Yorku za Din 0-244 milj. in v Parizu za Din 0-080.

Na posameznih borznih sestankih je znašal devizni promet: dne 21. julija Din 5,403.285-51; dne 22. julija Din 3 milj. 587.282-43; dne 23. julija Din 5 milijonov 122.438-71; dne 24. julija Din 5,299.063-09 in dne 25. julija Din 3 milj. 120.919-12. Pretežni del prometa sta tvorili devizi London in New York.

Efektno tržišče.

Blairova posojila so se tudi v pretečenem tednu pojačila. 8%tno je začetkom tedna notiralo 98, 7%tno pa 88, na torkovem borznem sestanku se je učvrstilo 8%tno na 98-50, 7%tno pa na 88-50. Na sredinem sestanku je pa oslabeledo na prvotno notico in sicer 8%tno na 98, 7%tno pa na 88, ki je za obe vrsti ostala nespremenjena do konca in dne tedenskega zaključka. V Trboveljski premogokopni družbi se je pojavilo dne 21. l. m. blago po tečaju Din 412, ki pa je ostalo brez kupca.

Drugi tečaji so ostali neizpremenjeni. Tendence nadalje mlačna in tržišče brez zanimanja.

Lesno tržišče.

Drva naj bi bila v tej sezoni glavni produkt, ki pride pri izvozu v tem času v poštev. Sicer je izvoz goriva nekaj živahnější kot prejšnja meseca, vendar lanskega izvoza še daleko ne dosega. Italija, glavni konzument našega goriva se nadeja in računa, da bo krila svoje potrebe v veliki množini in Albaniji. Vendar pa pride Albanija v poštev samo za južno Italijo. Severna Italija, ki rabi več goriva kakor južna Italija, pa mora kriti svoj konzum bodisi pri nas, bodisi v Avstriji.

Se vedno se iščejo rezana drva ter odpadki od mehkega lesa, kakor tudi butare in kolobarje.

Zelo netemeljene in tendenciozne pa so vesti, ki krožijo neznano iz kakih virov v Zagrebu, da so drva v Sloveniji v ceni zelo padla. Po teh vesteh bi se ne krili niti produkcijski stroški. Trami se iščejo v težkih dimenzijah, o prodaji monte tramov pa ni govora.

Kar se tiče rezanga lesa, se iščejo morali. Zaključilo se je: 7 vagonov bukovih drv, 5 vagonov butar — jelka, smreka, bor, 1 vagon oglja, 2 vagona parjene bukovine in eksekutivno 2 vagona hrastovih desk za izdelovanje frizov.

POVPRAŠEVANJA:

25 m³ tise v normalnih dolžinah, 38 mm debeline, od 25 cm širine naprej. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Trami: 15 m³ tesanih tramov: 13/16, 5 m dolžine; 18/16, 6 m dolžine; 13/16, 7 m dolžine; 13/16, 8 m dolžine; 20 m³ tesanih tramov: 16/21, 5 m dolžine; 16/21, 6 m dolžine; 15 m³ tesanih tramov: 19/24, 5 m dolžine; 19/24, 6 m dolžine.

Kantinele in morali (remeljni): 8 m³ 38/78, 5 m³ 24/48, 5 m³ 34/68, 5 m³ 28/48, 8 m³ 28/58, 6 m³ 78/78, 6 m³ 68/68, 3 m³ 58/58. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

400 komadov škuret 12 mm, fiksne širine 18 cm; 1100 kom. škuret 12 mm, fiksne širine 25 1/2 cm; 50% smreke, kompletirati z deskami 24 mm, od 16 cm šir. naprej. Franko vagon meja Postojna.

1 vagon desk, 24 mm, lepe, I., II., III., od 16 do 21 cm, z 80% smreke, paralelno, dobava 10 dni.

Bukovina parjena: v debelinah 50, 60, 70, 80 in 90 mm, od 2 m naprej, s 15% kratke robe, in sicer: in 10 m³ I. in 10 m³ II. — Cena franko vagon Sušak pristanišče, plačljivo potom akreditiva.

1220 komadov smrekovih hlodov: 300 kom. premer 22, 23 in 25 cm, 6 m dolžine; 200 komadov premer 22, 23 in 25 cm, 5 m dolžine; 360—400 kom. premer 25 cm, 5 m dolžine; 360 kom. premer 18—20 cm, 6 m dolžine. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Rezana jelovina, tombante (I./IV.) 2 2500 komadov 18 mm × 19—30 cm, 4 m dolžine.

Rezan rdeči bor: 200 kom. 58 mm × 25 cm, 6 m dolžine; 400—500 kom. 48 mm × 25 cm, 48 mm × 28 cm, 6 m dolžine; 25 cm × 25 centimetrov, 22 cm × 22 cm, 20 cm × 20 cm, 8 m dolžine; 68 mm × 19 cm, 68 mm × 22 centimetrov, 4 m dolžine. — Cene naj se glasijo franko vagon meja Djevdjelje.

Cenjenim trgovcem, obrtnikom in zasebnikom se priporoča

„BRZOPROMET“

auto-prevozniška družba z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva c. 4.

Prevažanje vseh vrst blaga, odvoz in dovoz na kolodvor. — Prevozi tudi na deželo ob vsakem času in najhitreje. Jamstvo za točno in skrbno dostavo. Minimalne prevozne tarife, pri stalnih prevoznih po dogovoru. — Cenjena naročila naj se oddajajo osebno ali telefonično v pisarni, Miklošičeva cesta št. 4. Telefon št. 2182.

Rabi se vsako množino bukovih metlišč, ca. 25 do 30 vagonov, v uzelnih dimenzijah. — Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Borovi brzojavni drogovi, dolžina 6-50 m, premer v vrhu 10/11 cm, dobava takojšnja. Cena franko vagon meja. Plačljivo potom akreditiva.

100 do 120 m³ desk, 20 mm, smreka, jelka, 4 m, tombante, prizmiranih na 23, 29, 33 cm. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Zelesniški pragovi, vsako množino: hrastovi: dolžina 2-60 m, širina 24 cm, debelina 14 cm; borovi: dolžina 2-60 m, širina 25 cm, deb. 14 cm; hrastovi: dolžina 2-45 m, širina 22 cm, debelina 12½ cm; borovi: dolžina 2-45 m, širina 23 cm, debelina 13½ cm; hrastovi: dolžina 1-45 m, širina 12 cm, debelina 10 cm. — Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče z navedbo kvantuma.

1 vagon bukovega žamanja (odpadki, 1 m dolžine, vezano dvakrat), popolnoma suho. — Cena franko vagon meja Postojna.

1220 komadov smrekovih hlodov. Cena franko vagon nakladalna postaja.

14 komadov rezanih tramov iz surove bukovine v sledeči meri: 20 × 30 cm v dolžini zdravo, lahko so tudi hrastovi tram. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

200 m³ kratke robe, smreka, jelka, 18 mm, širine 8/9 do 15/16, medija 12/13 cm, blago mora biti vezano. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja z označbo roka dobave.

10 vagonov bukovih svežih hlodov, s premerom na tanjšem koncu 30 cm naprej in v dolžini od 2 m naprej do 4 m. Blago mora biti zdravo, brez grč in rdečega srca, ravno z navedbo cene franko vagon meja Postojna ali franko vagon nakladalna postaja. — Dobava takojšnja.

1 vagon bukovih metlišč, 20/20 mm, v dolžini 1-05, 1-40, 1-45 m. — Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon jelovih letvic, 20 × 60 in 25 × 100 milimetrov, podmerne deske 20 in 25 mm in kratice 20 in 25 mm. — Cene naj se glasijo franko vagon meja Postojna.

Hrastovi pragovi, I., II., (16 × 16 × 26 in 15 × 16 × 26 cm, dolžina 2-60 m). Cena naj se glasi franko vagon Spielfeld. Plačljivo proti akreditivu. Dobava takojšnja.

PONUDBE:

6 vagonov jelovine, same lepe III., 4 m, od 15 cm naprej, s sledečimi debelinami: 12, 18, 24, 28, 38, 45, 48 in 58 mm. — Franko vagon nakladalna postaja.

Trami: 55 m³ 5/6, 6/7, 6/8, 7/8, 4, 5, 6, 7, 8 m. Suho, teža m 500 kg. Franko vagon nakladalna postaja pri Boh. Bistrici.

40 m³ jelovih metlišč 27/27 mm, 1 m — ostrorobo, lepo izdelano in suho.

Borovi pragovi francoskega tipa 14.000 komadov.

5 vagonov orehovitih hlodov, od 30—34 cm, od 35 do 39 cm, od 40 do 45 cm, od 46 do 49 cm in od 50 cm naprej, od 2 m naprej, eventualno 15% od 1-50 do 1-90 m. Franko meja.

10 m³ desk, jelovih, 12 mm, 8 do 12 cm; 10 m³ desk, jelovih, 24 mm, 8 do 12 cm, konično.

Bukove dilce: 120—150 m³ 38 mm, I., II.; 100—120 m³ 38 mm, III. in kratko; 20 do 30 m³ 27 mm, III. in kratko; 8—10 m³ 27 mm, I., II.; 25—30 m³ 50, 100 mm, III. in kratko.

1 do 2 vagona hrastovih podnic, debelina 43 mm, dolžina 2-65 m, dolžina 2-85 m, debelina 53 mm. Cena se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

1 vagon črnega gabra po 1 m dolžine, debelina od 12 do 20 cm, sečnja je bila izvršena v jeseni leta 1929. Cena se glasi za 100 kg franko vagon nakladalna postaja.

Smrekove jelkove deske: 7 m³, 18 mm, 30 m³, 24 mm, 13 m³, 48 mm, medija 26 cm. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

2—3 vagone bukovih testonov od 12 do 30 cm, 20 mm, 2-25 m, blago je suho za promptno oddajo. — Cena franko vagon Postojna.

Žitni trg.

Kupčija z pšenico je bila v minulem tednu prav živahna. Mlini so hiteli pokrivate svojo porabo in so radi ugodnih cen pšenice tudi nakupili nekaj blaga za zalogo. Interesanten pojav na borzi v Chicagu o popolnem izjednačenju cene za pšenico in koruzo je proti koncu tedna močno vplival na naše tržišče in je ostala radi tega pšenica bolj zanemarjena, medtem ko je zanimanje za koruzo od dne do dne naraščalo. — Verjetno je, da se bo ta položaj še nekaj časa vzdržal, ker je pri nas pričakovati slabe koruzne letine in prevladuje mnenje, da bo pri koruzi mogoč večji zaslužek kot pri pšenici. — Mogoče bo že naslednji teden situacijo razčistil, vsekakor je trenutno orientacija zelo težka.

Velik interes je za pivovarski ječmen, ki je bil pred tednom dni dobiti še po ceni Din 135 za 100 kg franko vagon Baranjske postaje, medtem ko danes plačujejo pivovarne že Din 170.— Za ozimni ječmen se že zahteva Din 140 do Din 145 franko vagon nakladalna postaja.

Donos ova je bil zelo pičel in je radi tega tudi oves pridobil na ceni ter se zahteva Din 160 franko vagon nakladalna postaja.

Pšenična moka nularica še vedno notira od Din 330 do Din 345 franko vagon nakladalna postaja v Bački in postoji prav živahen odjem, ker je moka iz nove všenice letos boljša kot ona iz stare pšenice.

Na ljubljanski borzi je bilo v minulnem tednu zaključeno: 12 vagonov pšenice in štiri vagone koruze.

Tečaj 30. julija 1930.	Pro-pre- ševanje Din	Ponudb. Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.71
Berlin 1 M	13.46	13.49
Bruselj 1 belga	—	7.8937
Budimpešta 1 pengő	—	—
Šarih 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šilling	7.9576	7.9876
London 1 funt	274.17	274.97
Newyork 1 dolar	—	56.305
Paris 100 fr.	—	221.84
Praga 100 kron	166.78	167.58
Trst 100 lir	294.35	296.35

VELETRGOVINA
kolonijalne
in špecerijske robe

IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

ZALOGA
sveže pražene kave,
mletih dišav
in rudninske vode.

Točna in solidna posredba!
Zahlevajte cenit!

Razno

Obratne omejitve v avstrijski strojni industriji. V zadnjem času zaznamujejo avstrijske tovarne ponovno padanje naročil. V vseh panogah strojne industrije so morali že pričeti s skrajšanim delom, kar se izraža v prvi vrsti v tem, da se delovni čas krajša dnevno za 1 uro ali dve. V nekaterih strokah delajo samo 4 do 5 dni na teden. Zelo malo ugoden je položaj zlasti v industriji poljedelskih strojev; tudi armaturni panoga izredno toži o padanju prodaje. Samo izdelovanje sesalk za eksport ima ugodnejšo konjunkturo, a tudi tukaj je začelo število naročil polagoma padati. V vsej strojni industriji je zaposlenost letos za 20 do 25 odstotkov neugodnejša kot pred enim letom; večkrat se zaznamuje še veliko večji.

Načelni sporazum producentov cinka. Konferenca producentov cinka v Ostende (Belgija) je izdala po sklepni seji sledeči oglaš: V Ostende zbrani producenti cinka, ki so se posvetovali o zadnjih predlogih prekomorskih producentov, so tem predlogom načelno pridrili. Treba je pa urediti še vrsto modalitet in treba se je dogovoriti še s producenti, ki v Ostende niso bili zastopani. To bo rešila prihodnja konferenca.

Obilica denarja v Švici. Nedavno znižanje švicarske uradne obresne mere na 2½% se je izkazalo na švicarskem denarnem trgu kot brezuspešno. Ko je ponudba denarja zopet močno narasla in je potreba po denarju zopet padla, je ostro padla tudi zasebna obresna mera, do 1½%, inozemske menice pa na 2½%. Dnevni denar je padel na 2 do 1½%. Spričo teh razmer Švicarska Narodna banka z znižanjem uradne obresne mere ni mogla dobiti nazaj vodstva na denarnem trgu. Ponudba denarja v Švici raste stalno še naprej, tako da postaja zlasti placiranje kratkoročnega denarja za švicarske banke vedno težji problem. To velja tudi za Banko za mednarodna plačila, ki naj danes v bistvu samo še v Nemčiji deloma rentabilno naložbo za svoja kratkoročna denarna sredstva.

Bala začne prodajati avtomobile. Po poročilu nemških časopisov ustanovi Baťa na Čehoslovaškem tovarno ceninih avtomobilov skupno s francosko tovarno avtomobilov Peugeot. Poleg tega namerava organizirati na Čehoslovaškem prodajo bencina in drugih avtomobilskih potrebščin po cenah, ki so za 20—30% nižje, nego so sedanje cene.

Ameriški stabilizacijski nakupi pšenice. Predsednik ameriškega poljedelškega urada je izjavil, da se more doseči zboljšanje cen pšenice le z rešitvijo vprašanja poselje. Stabilizacijski poskusi polom nakupa od strani vlade ne morejo imeti uspeha, ker je vlada proti trajnim novim previškom brez moči. Zato mislijo, da bo vlada s stabilizacijskimi nakupi prenehala. Senator Thomas je prosil predsednika, naj zviša za oporne namene na razpolago dana sredstva, ker je že več kot tretjina teh sredstev porabljena za pšenico. Hkrati predlaga sklicanje mednarodne pšenične konference, ki naj bi izdelala enotne smernice za znižanje posevka i. t. d.

Koliko se izda v Ameriki za reklamo. V letu 1929. je industrija in trgovina v Zedinjenih državah severoameriških izdala za reklamo 565 milijonov dolarjev. Od tega ogromnega zneska odpade 206 milijonov na oglasno reklamo, 103 milijoni na plakatiranje in 17 milijonov na radio-reklamo. Največje avtomobilske tovarne so izdale 64 milijonov, tobačne produkcije 22 milijonov, živilska industrija 20 milijonov, tovarne radio-aparata in gramofona 17 milijonov, tovarne lekarnskih pripravov 13 milijonov, petrolejska industrija 10 milijonov, tovarne mila 7 milijonov, železniške družbe za 6.5 milijonov dolarjev.

Bogu Vsemogočnemu je dopadlo poklicati k sebi našega iskreno ljubljenelega soproga, najskrbnejšega očeta in starega očeta, brata, strica, tasta in svaka, gospoda

Josipa Bahovca

bivšega veletrgovca in posestnika, občinskega svetnika itd.

ki je po kratki, težki bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob 4. uri popoldne v 79. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 30. julija t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Jakoba trg št. 7, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojnika ohranimo trajno v najhvaležnejšem spominu!

V Ljubljani, dne 28. julija 1930.

Globoko žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

- KNJIGOVEZNICA - K. T. D. LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

IL. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE

ŠTRACE

JOURNALE

ŠOLSKE

SVEZKE-MAPE

ODJEMALNE

KNJŽICE

RISALNE

BLOKE

I. T. D.